(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

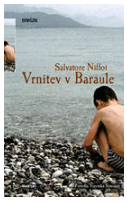
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

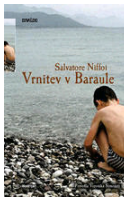
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

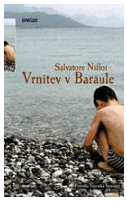
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

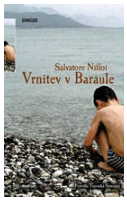
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

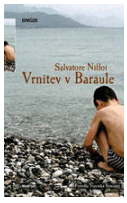
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

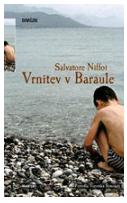
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

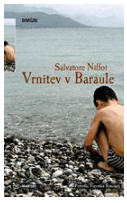
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

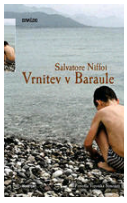
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

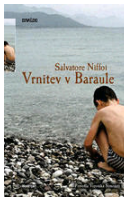
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

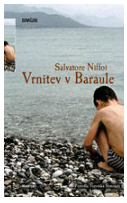
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

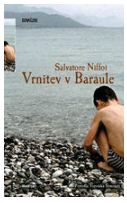
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

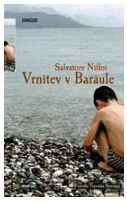
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

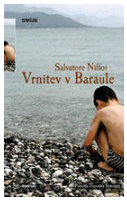
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

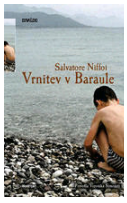
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

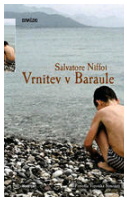
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

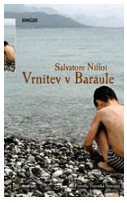
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

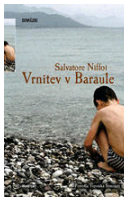
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

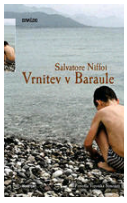
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

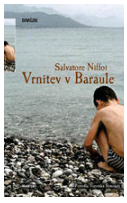
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

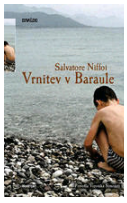
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

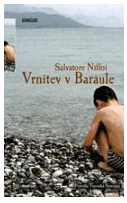
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

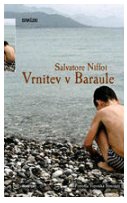
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

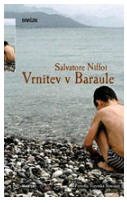
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

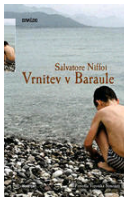
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

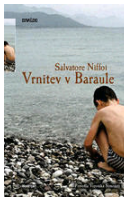
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

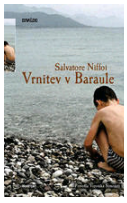
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

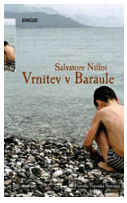
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

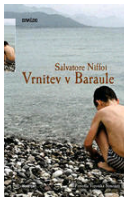
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

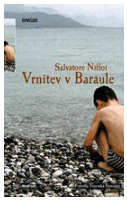
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

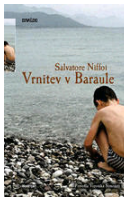
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

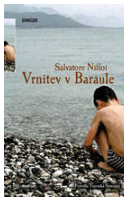
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

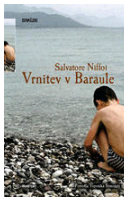
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

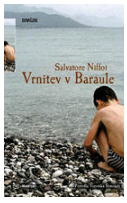
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

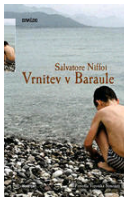
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek

(IZ)BR@NO
v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

• Katarina Nadrag: UTOPLJENE SANJE, Mladinska knjiga, 2010

Avtorica je že v oddaji Polnočni klub povedala, da se je znašla v slepi ulici, ko je iskala knjigo, ki bi govorila o otrocih alkoholikov. Brez problema se na knjižnih policah najdejo priročniki, kako se ozdraviti alkohoilzma, prav nihče pa v resnici ne pomisli na otroke, ki so odraščali v družini, kjer je alkohol narekoval ritem življenja. In prav ti otroci se slej ko prej v življenju srečajo sami s seboj in to srečanju je izredno boleče in če si takrat ne najdejo pomoči nimajo nobene možnosti, da si zacelijo stare rane. Avtorice knjige opisuje svojo zgodbo in vsem, ki smo doživeli podobne prizore daje upanje, da se vendarle da soočiti z bolečino in končno zaživeti življenje, ki si ga zaslužimo.

• Orhan Pamuk: ČRNA KNJIGA, Sanje, 2010

Ljubezen je začetek in konec sveta. Je začetek nečesa novega, realizacija potence sveta, je simbolizacija, ki na novo prešije družbeno polje. A hkrati je tudi konec potencialnosti, saj se je ta materializirala, zato je ljubezen tako tudi vsakdan, sivina življenja, ritual in obred, ki drži svet na koncu, nad vodo kot bi rekli. In kaj se zgodi, ko ljubezen nekega dne pobegne in gre? Stran? Zapre vrata in se nikoli ne vrne več? Ostajata vsaj dve možnosti. Prva je enostavna. Odmisliš, žaluješ in končaš staro zgodbo. Druga je težavnejša. Ljubezen greš iskat. Gre za svojevrstno potovanje na točke skupnega življenja, a hkrati se ustavljaš tudi tam, kjer nikoli nisi bil. Gre za transformacijo. Preobrazbo. Gre za branje sledi in vzorcev ljubezni, črepinj, ki jih je pustila za sabo. Na nek svojevrsten način ljubezen ni drugega kot branje življenja.

• Anna Gavalda : SAMO SKUPAJ, NIČ DRUGEGA, Učila, 2007

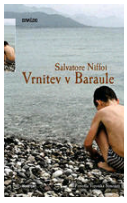
Anna Gavalda je uspešna francoska pisateljica. Njen roman Samo skupaj, nič drugega je izšel že v 30 državah. Roman je pripoved o štirih različnih neprilagojenih ljudeh. Camille, sicer nadarjena umetnica,se zelo trudi, da bi »izginila«: skoraj nič ne je, ponoči dela kot čistilka in živi v majhni podstrešni sobi. Neke mrzle noči ji to skoraj uspe, vendar jo reši njen sosed Philibert, plašni potomec stare plemiške družine, ki se v sodobnem svetu ne znajde najbolje. Philibert namesti Camille v svojem ogromnem stanovanju, kjer že stanuje Franck, mlad kuhar, ki vse dni dela in skrbi za svojo ostarelo babico, pri kateri je odraščal. Babico je bil prisiljen poslati v dom za ostarele. Sprva se Franck in Camille ne razumeta najbolje. Sčasoma se zbližata, obiskujeta babico in jo nazadnje pripeljeta v Pariz. Babica sicer kmalu umre, vendar v krogu ljudi, ki jo imajo radi. Camillino in Franckovo prijateljstvo preraste v ljubezen. Roman brez odvečnih besed, poln duhovitih dialogov.

• Neira Mikič: NEDOSEGLJIVE SANJE V SISTEMU REJNIŠTVA IN USTANOV, KATR, 2010

Neira Mikič je skupaj s sestro v najrosnejših letih pristala v rejništvu. Pri petnajstih se je sicer vrnila k očetu, vendar se je zaradi zlorabljanja hitro vrnila v ustanove. Tako iz prve roke pozna, kako naš sistem skrbi za staršem odvzete otroke. Moti jo, da je skrb zanje za rejnike samo služba brez ljubezni, ki jo otrok nujno potrebuje. Predvsem pa jo moti odnos socialnega skrbstva, ki staršem tudi po letih nikakršnega zanimanja za otroke ne odvzame starševskih pravic. Le tako bi zapuščeni otroci lahko dobili ljubeče okolje v posvojiteljskih družinah, kjer bi bili zaželeni. Neira Mikič v svoji knjigi pripoveduje svojo žalostno zgodbo in se hkrati obvezuje, da bo poskušala stvari spremeniti najprej z opozarjanjem na problem in nato pojavljanjem v javnosti ter delovanjem v društvih.

• Salvatore Niffoi: VRNITEV V BARAULE, Modrijan, 2010

Začetek in konec. Rojstvo in smrt. V tem smislu ima vsak konec ali vsaka smrt svoj začetek oz. rojstvo. Brez rojstva ni smrti. A kako ugotoviti lasten začetek, če ga ne poznamo? Ga konstruiramo? Absolutno, a za to potrebujemo čas za raziskovanje. Glavni junak romana začne v starosti iskati in postavljati svoj začetek. Enostavno, ker ga ne pozna, a preden umre, bi rad vedel. A vedel kaj? Rad bi vedel za svoj kraj začetka, rojstva – zato potuje po domači vasi in okolici. Išče. Neumorno in dosledno. Posluša in prisluškuje govorici drugih: domačinov, starešin, duhovnic itd. Kot da bi s poslušanjem zaznal svoj iščoči kraj, ki pa ni samo rojstvo ali začetek, temveč je predvsem smrt. Kajti ko bo našel začetek, bo končno lahko umrl. Ko bo slišal rojstvo, hkrati ne bo več ničesar slišal, saj ga bo takrat že (za)objela smrt.

• Javier Marias: JUTRI V BITKI MISLI NAME, Cankarjeva založba, 1999

Celotno dogajanje romana sodobnega španskega pisatelja Javiarja Mariasa z naslovom Jutri v bitki misli name, se vrti okoli razmišljujočemu glavnemu junaku skoraj neznane ženske, ki mu nekega večera, v njenem stanovanju, po tistem ko se je otrok končno zazibal v nemiren sen in po tistem, ko sta pojedla večerjo in se malo kasneje tudi prvič poljubljala, umre v objemu. To je tista naključna, nepričakovana smrt, smrt, ki se je nihče ne zaveda, niti ženska, ko umira, sama ne. Vendar, njena smrt kot taka, pisatelju ne predstavlja večjega problema, prej izhodišče za svoja miselna razpredanja, morda predvsem vprašanje, kdo od njenih najbližjih, vključno z njenim možem, ki je bil tisti trenutek daleč nekje v Londonu, je vedel, da ni umrla sama. Zakaj, da je bil nekdo poleg, da ji je nekdo pomagal odpeti nedrček, je bilo jasno. Marias tekom pripovedi, s pomočjo zanj značilnega stila, drži dogajanje v konstantni napetosti, predvsem mu to uspeva z dolgimi, kot misli v glavah, prepletenimi povedmi. Pri čemer je ves čas v ozadju slutiti neko čudno, vzneseno uročeno stanje, ki ga namerno pričara z skozi celotno besedilo ponavljajočim se verzom, ki ustvarja slutnjo, da se bo slej ko prej zgodilo nekaj tragičnega: »Jutri v bitki misli name, da topi meč ti pade iz rok. Jutri v bitki misli name, ko sem bil smrtnik, da pade rjasto kopje ti iz rok na tla. Kot mora jutri ti na dušo ležem, kot svinec bom v tvojih prsih in tvoje dni končaj krvava bitka. Jutri v bitki misli name, obupaj in umri.«

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

• DREVO PRAVLJIC: pravljice in pesmi s podobami Marlenke Stupice, Mladinska knjiga, 2010

Ilustratorka Marlenka Stupica se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Diplomirala je leta 1950 v Ljubljani, kjer tudi živi in ustvarja. Milček Komelj je v spremni besedi h knjigi zapisal: »Ustvarjalno delo Marlenke Stupice sega v čas številnih otroštev, v dušni spomin cele vrste generacij, a se nikoli in za nikogar ne postara«. Marlenka Stupica je svoj celoten ustvarjalni opus posvetila ilustracijam za otroke in mladino ter uveljavila povsem nov položaj in vlogo ilustracije za otroke. Drevo pravljic je zato čudežno potovanje skozi njen ilustratorski opus in pravljična besedila, ki so vse od petdesetih let preteklega stoletja zaznamovala sleherno otroštvo: Rdeča kapica, Trnuljčica, Sneguljčica, O teh grahih, Palčica, Grdi raček, Kresnica podnevnica, Krojaček Hlaček, Mehurčki, Moj dežnik je lahko balon…Uvodno besedo v to zakladnico podob in besedil je prispevala Judita Krivec Dragan, spremno besedo Milček Komelj, dodano je še poglavje O Marlenki Stupici in bibliografija knjig z njenimi ilustracijami. Prelepa knjiga je lahko čudovito knjižno darilo v prazničnem času, ki se približuje.

• Janja Vidmar: DEBELUŠKA, Mladinska knjiga, 1999

Knjiga Debeluška avtorice Janje Vidmar nas skozi realističen način opisovanja dogodkov popelje v svet obsedenosti s telesom, v svet kjer šteje samo videz in čim manj kilogramov. To je krut, neprijazen svet, ki zahteva žrtve. Pred našimi očmi pisateljica razgrinja življenji dveh deklet, ki ju povezuje čudna mešanica obsesije do hrane in želje po popolnosti, po ugajanju, predvsem po biti ljubljen. Na eni strani lahko spremljamo petnajstletno Uršo, žrtev svoje mame Dunje, bivše manekenke, ki jo v želji, da bi njena hči izpolnila njene neizživete sanje in postati priznana manekenka, nenehno sili v stradanje. Na drugi strani, pa spremljamo Uršino znanko s tečaja za modele, Žano, ki svojo vitkost kljub kompulzivnemu nažiranju ohranja z bruhanjem vsega zaužitega. Žana z bulimijo začne seznanjati tudi Uršo, ki ji kljub temu, da jo po bruhanju neizmerno peče grlo, v početju vedno bolj sledi. Zelo poučna knjiga, ki bi jo morali prebrati tako najstniki kot tudi njihovi starši, saj živimo v svetu, kjer so motnje hranjenja vedno bolj stvar vsakdanjika v katerem se želja po ljubezni začenja mešati z željo po hrani.

• Julianne Moore: PEGASTA JAGODA IN NASILNEŽ Z ŽOGO, CFA, 2010

Pegasta Jagoda mora včasih v jutranje varstvo, kjer se otroci lahko igrajo. Vendar je, kadar dežuje, na vrsti igra med dvema ognjema, ki je ne mara. Boji se, da bi jo sošolec zadel z žogo in bi jo to bolelo. S pomočjo lastne domišljije se je iznajdljiva deklica sama prepričala v to, da je pošast in da ji žoga ne more do živega. Na koncu jo sošolec vseeno zadane z žogo in pegasta Jagoda ugotovi, da to sploh ne boli.

• Norbert Landa: OPROSTI!, Morfem, 2010

Medved in zajec sta živela v medvedje-zajčji hiši in bila najboljša prijatelja. Skupaj sta kuhala, si pripovedovala zgodbe… Nekega dne pa se je njuno prijateljstvo začelo »razdirati.« Predmet spora je postala utripajoča-lesketajoča se »čudežna stvar,« v kateri sta videla vsak svojo sliko. Zaradi prepira sta ostala žalostna in osamljena vsak na svojem koncu. Ker pa sta zelo pogrešala drug drugega, ju je čarobna beseda oprosti zopet združila v prava prijatelja. Srčno pravljico dopolnjujejo prijetne ilustracije.

MEDIOTEKA:

• ZNOTRAJ (À L'INTÉRIEUR) – DVD, Fivia, 2009

Mlada noseča fotografinja Sarah (Alysson Paradis) je pred štirimi meseci v prometni nesreči izgubila moža. Še vedno žaluje za njim, predvsem razmišlja o njem na božični večer, ki ga preživlja sama. To je zadnji večer preden jo sprejmejo v porodnišnico. Ampak njen mir prekine zvonec pri vhodnih vratih. Pred vrati zagleda nepoznano žensko (Béatrice Dalle), ki na vsak način želi vstopiti v hišo. Celo ve veliko stvari o njej. Sarah se ustraši in pokliče policijo. Vendar, ko pride policija te ženske ni več. Sarah se odpravi spat. Ne ve pa, da je ženska v hiši. Kar naenkrat se zbudi, ko zagleda, da jo hoče le-ta ubiti. Sarah pobegne in se zaklene v kopalnico. V tem času, ko želi priti ženska do nje, pove Sarah, da je bilo ona v drugem avtu v prometni nesreči, da je izgubila otroka in – da ga je sedaj prišla iskat. Tako se pa začne krvavi boj za obstoj njenega življenja ter otrokovega. Na obisk k Sarah pridejo tudi njeni starši, ki so nato kruto ubiti. Ravno tako policist in deček, ki ga je policist peljal na policijsko postajo zaradi kraje. ….. Neznana ženska si brezupno želi otroka in bo storila vse, da bo dobila… Film je zelo krvav in krut, ni priporočljiv za otroke.

• BOJ ZA KRI (DAYBREAKERS) – DVD, Cinemania group, 2010

Boj za kri je znanstvenofantastični film o vampirjih, kateri tematika je v tem obdobju precej moderna. Zgodba se dogaja leta 2019. Nekaj let prej je po svetu izbruhnila neznana bolezen, ki je večinoma prebivalstva in živali spremenila v vampirje. Sedaj, v letu 2019 je človeštvo na pragu izumrtja. Vampirji uporabljajo ljudi za proizvodnjo krvi. Ampak povpraševanje po krvi je kar precejšnje in začne se boj za preživetje. Vse več je izgredov, ker tisti vampirji, ki stradajo se spremenijo v pošasti ter kradejo, ubijajo, povzročajo izgrede. Tako vampirski znanstvenik – hematolog Edward Dalton (Ethan Hawke) skuša čim prej izumiti nadomestek za kri, tako bi rešil človeško vrsto in vampirji bi se prehranjevali z nadomestkom krvi. Ampak časa primanjkuje… Neke noči v prometni nesreči spozna Audrey, ki ga poveže z vodjem človeških upornikom Elvisom (William Dafoe). Edward se mora sedaj skrivati tudi pred vampirji in njegovim bratom, ki lovi ljudi. Z Elvisovo in Audreyevo pomočjo pridejo do rešitve, kako rešiti človeštvo. Ampak ne samo to. Tudi kako vampirje nazaj spremeniti v ljudi, da bi zaživeli kot prej. Tukaj se pa začne boj za spremembo, ohranitev človeške vrste…

Uredil in izbral Janez Dolinšek